

“Zlořečený Bůh, jenž svým služebníkům
pivo zapověděl...”

(Martin, 16.2)

Lidstvo pije pivo téměř od počátku své civilizovanější existence. Od doby, kdy osvěcený obyvatel jeskyně či chýše náhodně zjistil, že obilí nebo palmová šťáva po určitém čase odležení počíná vykazovat jiné, lepší chuťové vlastnosti, hřeje po těle a přináší dobrou náladu, zástupci homo sapiens zahájili několikatisíciletý proces poznávání, využívání a nekonečného vylepšování tohoto naturálního fenoménu ke své prosté radosti. Biochemický úkaz fermentace provází většinu národů podstatnou část jejich bohaté historie. Jistý americký univerzitní profesor dokonce publikoval v osmdesátých letech smělou tezi, že určitá forma piva byla lidstvu známa už před 10 000 lety a že tato pochutina je možná starší než-li samotný chléb.

Člověk žije s alkoholem v oboustranně prospěšné symbióze, stejně jako se zbytkem mocné přírody. Přesto se v lidských dějinách takřka periodicky objevují zlověstní jedinci (příležitostně se formující i do skupin), kteří se snaží lidského tvora od jeho průběžně zdokonalovaného vynálezu násilně odtrhnout.

Nemusíme šmátrat hluboko v historii. Stačí se vrátit o nějakých 80 let zpět, kdy USA zahájily svou neslavnou blamáž uzákoněním tzv. prohibice (Volsteadův zákon z roku 1919), která znamenala mnohaleté období naprostého sucha. Úderem dne “D” se zavřely hospody, zrušil potravinářský líh a pivovary ze svých bohatých zásob surovin dlouhou dobu vyráběly nealkoholické “sladové mléko”. Chlast se stáhl do ilegality a armády protřelých gangsterů si na černém trhu s alkoholem založily své výnosné podnikání.

Náš národní hrdina, současný patron českých pivovarníků Svatý Václav musel kdysi dávno diplomaticky přesvědčit tehdejšího papeže (zřejmě to nebyl pověstný Pius V.), aby odvolal svůj absurdní zákaz vaření piva. To byl čin hoden českého krále, který takto zachránil několik generací od potupné smrti žízni. Představitelé církve, známé svými vražednými křížovými výpravami, inkvizicí a upalování nevinných lidí, z důvodů své nucené sexuální abstinence prohlašovali tělesný styk mezi mužem a ženou za jeden ze smrtelných hříchů a stejně tak kázali vodu a sami pili pivo (mimořádně tehdejší kláštery vyráběly ty nejkvalitnější druhy a na mnohých místech se tradice udržuje dodnes).

Pro prostého člověka je abstinent, který není zrovna vyléčeným alkoholikem, jež už má své vypité, vždy právem podezřelý a je třeba jej důkladně hlídat, aby náhodou nezačal lobovat proti naší těžce vydobyté pivní svobodě.

Některé průvodní znaky prohibice zasahují totiž i do naší moderní doby a odstrašujícím příkladem tohoto protipřírodního jevu je jistá část Asie a severní Afriky.

Brunejský sultán, jehož několikařádkové plné jméno si lze jen velice těžko zapamatovat, soutěží pár posledních let s počítačovým magnátem Billem Gatesem o titul nejbohatšího muže naší planety. Podle všeho si dokáže svého mamona rozumně užívat, neboť nevlastní pouze palác o 1200 místnostech a 2000 drahých automobilů ve své sbírce, ale také svůj soukromý stát – Brunei, ve kterém je nejen nejvyšším vládcem, ale zároveň také předsedou vlády, ministrem zahraničí a ministrem financí. Posledně zmíněnou funkci disponuje naprosto zaslouženě, protože všech svých 300 000 obyvatel štědře dotuje ze svých astronomických úspor. Každému pracujícímu přidává k nadstandartnímu platu ještě 200 dolarů, každá brunejská rodina má právo na vlastní dům (za polovinu oficiální ceny při měsíčních srážkách z platu), školství a zdravotnictví je pro občany sultanátu naprosto zdarma. Spokojené obyvatelstvo pracuje povětšinou v úřednickém a obchodním sektoru a

neprojevuje ani nejmenší tendence k formování opoziční strany.

Pohádková země má však jednu podstatnou vadu na své idylické kráse. V celé Bruneji neseženete oficiálně ani kapku ničeho, co by alespoň vzdáleně připomínalo alkohol. Dokonce i ovocné kompoty podléhají pravidelné potravinářské kontrole vládních úředníků, zda-li náhodou kvasný proces v těchto produktech nedosáhl povážlivého, nepřijatelného procenta. Nedávno otevřené noční podniky nabízejí hostům pouze nealko.

Naštěstí, ze kteréhokoliv bodu tohoto státečku lze maximálně za dvě hodiny dojet na hranici s Malajsíí, případně Indonésií, což jsou země, jež nemají tak přísné restriktce a tak většina šťastných, leč žiznivých Brunejců často vyjíždí do blízkého zahraničí na víkendovou pařbu.

Již po několik desetiletí se dovídáme ze sdělovacích prostředků znepokojivé zprávy o neutuchajícím nepřátelství dvou rozdílných etnických skupin na Středním Východě. Sémě sváru, které dodnes plodí otrávená jablka násilí, bylo zaseto více než před padesáti lety, kdy světové mocnosti, které svou zbabělostí umožnili Hitlerovi vyvraždit 6 milionů Židů, tomuto etniku darovali území pro vlastní stát – bohužel opět na úkor jiného národa. Obě strany jsou přesvědčeny o své pravdě a perou si své špinavé prádlo zabíjením povětšinou nevinných civilistů.

Svůj dvoudenní pobyt v Izraeli jsem využil k doplnění svého vzdělání v geografii a historii, proto jsem navštívil památná posvátná místa v Jeruzalémě a Betlémě. Druhého dne jsem však již klasicky vyrazil do lokálních hospod. Národní pivní značky Macabee a Lone Star, ač velmi rozšířené, nepatří k chuťově nejzajímavějším výrobkům, ovšem toto je vynahrazeno nádhernou atmosférou přistavních krčem. Staří výčepní mluví plynule polsky a rusky, ve vzorové putyce se mne otázala letitá zmalovaná servírka připomínající vysloužilou lacinou štetku: “Odkudpak jsi, námořníku?”, nápisy na hospodách a zejména loga světových pivovarů psaná v hebrejštině pozpátku, dávají přicestovalému “Gójovi” pocit výletu na druhou stranu zrcadla. Pak jsem v jednom z obchodů dokonce objevil láhev s nefalšovaným palestinským pivem zn. Taybeh. Jednalo se o svrchně kvašené Ale nasládlé chuti a standartních procent alkoholu. Nemohu tvrdit, že jsem se do toho moku bezhlavě zamiloval, ale nicméně jsem v něm uzřel příslovečnou první vlaštovičku, tekutého posla klidnějších a jistějších mírových zítřků.

Vidiš, Arafate, co dokáže tvůj lid kromě reptání a metání dlažebních kostek. Sundej z tvrdé hlavy svůj umaštěný burnus a vklouzni do prvního lepšího výčepu v pásmu Gazy. Při třetím škopku přestaneš trucovat, zapomeň na svou zatrpkllost a hned se bude lépe jednat o palestinském státě. Jen pozor, abys neuváženě nepopil své milé Golanské výšiny (mimochodem ty stejně patří Sýrii). Je na čase zjistit, že družené popíjení lehce opojného přírodního produktu je užitečnější, než-li se obalen granáty vrhat na civilní autobus v Tel Avivu. Jen zkostnatělé předsudky brání sdružit v hospodě Semity, Araby, Antisemity, Kurdy a třeba Pigeje. My, Češi, také u piva nevyčítáme Němci upálení mistra Jana, Rakušákovi Havlíčka Borovského a Rusovi nezvanou návštěvu v roce 1968. Takže – směr přímý – hospoda, poklusem klus a krygle vzhůru! Pak, po náležité spáře, můžete také, vedle samozřejmě mírové smlouvy, zformulovat výzvu ke všem současným i budoucím Pivokazům:

“Ty, kdo nemáš rád alkohol, jsi slabého žaludku nebo vrtkavé mysli, nepij! Pod žádnými záminkami se však nesnaž, ať je tvůj úřad jakýkoliv, debilními předpisy a zákony kazit štěstí ostatním!”

Vzpomínám na arabské vysokoškolské studenty v Olomouci, kteří zaparkovali své pontiaky s kuvajtskými SPZ před interhotelem Palace a v baru roztočili divokou nepokryteckou pijatku. Taktéž posluchači námořnického teroristického institutu v bývalé NDR (kteří se místo mluvnického podmiňovacího způsobu učili způsob podminovací) byli častými výkonnými hosty stralsundské tančírny. Místo každodenního opakovaného mlácení hlavou o zem směrem k Mecce se pilo, ramadán – neramadán. Islám povoluje svým přívrncům oficiálně pouze čtyři manželky, ale východní Němky byly posedlé sexem, zejména s cizokrajnými movitými souložníky, tak se i v tomto směru pařilo o stopéro. Pivo bylo laciné, Kaddáfí daleko, tak co si nezpříjemnit život! Navíc jsou za dveřmi prázdniny, které budou stráveny v rodném Tripolisu ve společnosti proti žizni odolných velbloudů u suchých mešit.

V Arabských Emirátech, které vypadají jako modelová krajina pohádek 1000+1 noci, rovněž pivo

běžně neobjevíte. Stačí však navštívit bar některého z mnoha mezinárodních hotelů a už se vesele točí! V dubajské metropoli Abu Dhabi jsem v podobném podniku, krom několika turistů, zaregistroval i hlučný stůl arabských šejků, kteří vítězně zápolili s püllitry Heinekenu a Foster's. V dobré náladě mi kynuli naftařskými pravicemi zdobenými nejryzejším zlatem. Vítej, d'auere, v naší říši! Nic si z toho nedělejte, že jsi pouhý křesťanský pes a napij se s námi!

Jen tak dál, maurští přátelé! Prorok Mohamed by z vás měl radost. Pivo teče rychleji než ropa a té si navíc ještě užijete, doufejme, v příštích 50 letech dost!

Podobně v blízkém Ománu je pivo podáváno v prostorách určených takřka výhradně turistům, avšak tato země působí značně nehostinným dojmem, pohled na oblečení a vzhed místních obyvatel nápadně připomíná nechvalné právo Šaríja a vlhkost vzduchu nad pustou pouští dosahuje necelých 13%. O Jordánsku jsem se dočetl, že je tam rozšířen obchod s domácími značkami piva a vín. Potěšen touto informací jsem se přihlásil na zájezd do historického skalního města Petra. Když jsem bloumal starověkými uličkami a uskakoval z cesty kolemjdoucím oslům a velbloudům, míjel jsem četné stánky s občerstvením. Na jejich pultech se příležitostně též vyskytovaly i láhve a plechovky věštící těsnou přítomnost chmele, avšak ke vši smůle se vždy jednalo o piva nealkoholická. Při nejlepší vůli jsem nechápal filosofii tamnějších úřadů. Mají snad strach, aby jim potenciální opilci nezbořily kamenné stavby, které vydržely už 2000 let?

Rozčarován a žízniv jsem dorazil k našemu zájezdovému autobusu.

“Kousek odtud je bar a tam podávají lokální pivo!” informoval mne ihned kolega z vedlejšího sedadla.

Rychlostí světla jsem vyrazil zpět do suchého vedra a několik minut zoufale hledal blahoslavený stánek, než mne startující motor autobusu ubezpečil o mé neslavné jordánské prohře. Tento pivní trh pro mne tedy zůstane i do budoucna neznámým!

Přátelé však poznáš, kdy si nestačíš koupit pivo. Jeden kamarád, který nejel na zájezd a celý den se potloukal po městě mi jednu láhev přece jen sehnal.

“Nebylo to vůbec jednoduché”, řekl mi, “všude byla pouze piva importovaná, případně vyráběná v licenci. To je to nejlepší, co jsem našel!”

Püllitrová láhev s etiketou Ferida, sice nebyla originální jordánskou značkou, nýbrž licenčně vařeným populárním iráckým ležákem, její obsah však chutnal skvěle.

Se zadostiučiněním jsem pohledem zpražil osazenstvo lodního baru usrkávající své Amstely a Budweissery. Napadlo mne, zda-li svět přece jen Saddamovi Hussajnovi trochu nekřivdí.....

Slavní mořeplavci jako kapitán Cook nebo obávaný pirát Černovous už dávno zaregistrovali fakt, že když není na lodi dostatek piva, posádka má roupy a pravidelně se bouří. Proto, pro klid dlouhých objevných plaveb, nechali svým námořníkům tento nápoj vařit, alespoň z náhradních surovin. Stejně tak dnes příležitostný opilec, nesedí-li zrovna za volantem nebo na pilotním sedadle dopravního letadla, je lidské společnosti poměrně málo nebezpečný. Je schopen obtěžovat současně pouze malé množství lidí, díky zpomaleným reakcím může být snadno zneškodněn a po překročení individuálního limitu zpravidla sám dobrovolně padá pod stůl a nevšímá si svého okolí.

Na druhé straně jedinec, kterému je pivo konstantně odepíráno, se o to usilovněji věnuje pletičaření, šmelině a šejdířství. Jasným dokumentem toho je Severní Afrika.

Egypt je oficiálně považován za kolébkku pivovarnictví. Na dobových kresbách a rytinách je možno spolehlivě identifikovat zobrazení manuální výroby této kvasné tekutiny. Bohužel, staroegyptskému lidu nebylo umožněno dovést jeden ze svých největších objevů k dokonalosti. Arabské plemeno se ujalo vlády v této oblasti a toto mělo veskrze negativní důsledky pro tehdejší pivaře i pivo samotné.

Nejstarší a nejrozšířenější současnou pivní značkou v Egyptě je Stella, založená ve stejném roce jako náš Ostravar, nebo benešovský Ferdinand (1897). Pivo je to celkem pitelné, vyskytuje se častěji v láhvích, ale při troše snahy jej seženete i v čepované formě. Průměrně stojí okolo 4 – 5 dolarů, ale jelikož není běžně k dostání, s jeho cenou se dosti spekuluje. Když jsme v příjemné a levné zahradní restauraci žádali k bohatým porcím kofty, šiši kebabu a plněných vinných listů pivo, číšník sice zprvu vysvětloval, že toto zboží nevede, po našem neustálém naléhání však nakonec vyslal svého mladšího kolegu tento tovar sehnat. Zaplatili jsme tenkrát každý za teplý lahváč v přepočtu skoro 8 amerických dolarů!!

Jiným egyptským druhem je Meisterbrau, který je údajně vařený pod přísným dozorem dánských pivovarníků a skutečně i dánsky chutná. Egyptský triumvirát uzavírá pivo značky Sakara, které je však nepříliš chutné.

Ten den v přístavu Port Saíd začínal poměrně slibně. Už o půl sedmé ráno mi jedna z lodních recepčních volala do mé kabiny a sdělovala mi dobrou zprávu, že mé zavazadlo, zašantročené leteckou společností Lufthansa mezi Frankfurtem a Athénami, bylo šťastně nalezeno na letišti v Káhiře. Teď jen zbývá si je vyzvednout.

Hned v přístavu čekal klimatizovaný van se šoférem a místním zástupcem naší lodní firmy. Já a další čtyři postižení ztrátou osobních věcí - mladí Australané, jsme nasedli a vyrazili do egyptské metropole

. Asi dvouhodinová cesta připomínala nápadně scény z akčního filmu, jenž se odehrává v zemi, kde zrovna začala občanská válka. Každých zhruba 20 km byl náš vůz zastavován uniformovanými ozbrojenci se samopaly, kteří žádali naše pasy a hrdelní arabštinou se pokoušeli zjistit zemi našeho původu.

“Czech Republik”, hlásil jsem již poněkoli káté a vždy jsem se setkal s nechápavými a podezřívavými pohledy.

“Izrael!” chtěl jsem nakonec říci recesně, ale včas jsem se zarazil, neboť strážce našeho údajného bezpečí měl rychlopalnou zbraň zavěšenu proklatě nízko.....

Po absolvování návštěvy dvou záhadných úřadů, kde si mimochodem vyrobili kopie našich cestovních dokladů, jsme konečně dorazili na parkoviště letiště v Káhiře. Byli jsme představeni dalším úředníkům, kteří nás opětovně legitimovali a dokonce si vyžádali klíče od našich pohřešovaných kufrů. Dvouhodinové čekání na vyprahlém betonovém parkovišti nebylo vůbec pozitivním zážitkem, zejména když se nikde v okruhu několika kilometrů nevyskytovalo spásonosné pivo. Po nalezení našich zavazadel nás čekala vzrušující cesta zpět do přístavu, příležitostně zpestřovaná ozbrojenými eskortami. Na palubu lodi jsme byli s našimi kufry dopraveni malou motorovou džunkou a teprve tam nám byli navraceny naše, asi před hodinou odebrané pasy. Úchvatná návštěva Káhiry zabrala 9 hodin našeho volného času a byla zajisté poučnější než-li návštěva pár tisíc let starých pyramid.

V kabině jsem otevřel svůj ztracený kufr a zjistil, že dvě plechovky Budějovického Budvaru během dobrodružné pětidenní anabaze praskly a jejich drahocenný obsah potřísnil mé svršky (světlé pivo naštěstí nezanechává skvrny) a nezvratně ulepil magnetofonový pásek v kazetě s hudbou z mého nového pivního muzikálu “U Zběsilé pípy”. Došlo snad k jediné představitelné situaci, kdy pivo může způsobit nějakou škodu.

To je zase dneska den! Samá smůla a navíc žízeň. S hrůzou jsem si uvědomil, že jsem ještě od samého rána nevypil jediné pivo. To se musí urychleně napravit!

Nevnímaje fakt, že venku se pomalu stmívá, vyrazil jsem do neznámých uliček Port Saídu. Můj plán byl vypít ze dvě místní piva a něco málo pojíst. Chtěl jsem vyměnit dolary za egyptskou měnu, ale všechny okolní banky byly již beznadějně zavřené. Brzy jsem spatřil stavení s nápisem Bar. Před vchodem posedával místní vetešník a nabízel mi své služby.

“Potřebuji vyměnit 50 dolarů”, řekl jsem mu a muž mne zavedl do svého obchodu se

starožitnostmi,kde mi podal svazek tamnějších bankovek.

“Nechcete si něco koupit,”otázal se,”mám velice dobré ceny.”

“Ne,”odpověděl jsem netrpělivě, “potřebuji jen večeři v místní restauraci a pivo!”

Obchodník kupodivu více nenaléhal a něco povídal menšímu kulhavému mladíkovi,který se zničeho nic objevil v krámě.Ten horlivě přikývl a srozumitelným gestem mne vyzval,abych ho následoval.Za rohem jsme vstoupili do šantánu,který vypadal spíše jako zbytečně velký neútulný bufet,než-li přátelská hospoda,nicméně v chladicím boxu se nalézalo souhvězdí pivních lahví s etiketou Meisterbrau.

Starší majitel podniku,ve kterém se krom nás nikdo nevyskytoval, připomínal kombinaci baskického separatisty s Řekem Zorbou.Byl jsem takřka slavnostně uvítán a hned mi bylo naservírované životodárné pivo.Šéf byl světa znalý a ovládal dvě nejcharakterističtější slovanská sprostá slova,kterými šperkoval svou,už tak květnatou, mluvu.Mám tu, kurva,nejlepší jídlo v Port Saídu a taky ,píča,pivo,které není lehké široko daleko,kurva sehnat.Chceš něco na čtení,než bude večeře hotová?

Přinesl mi objemný výtisk USA Today a jakýsi sportovní časopis.Můj šmatlavý průvodce na mne zatím mluvil rusky a dokonce mi recitoval “dopis Tat’jány Oněginovi”,což byla shodou okolností,má památná maturitní otázka.

Jídlo bylo příkladně dobré,pivo jako křen a zábava s egyptskými rezidenty rovněž na úrovni.Idylka však rázem skončila,když mělo dojít k placení.Za pivo,večeři a dvoje noviny ode mne arabský šejdíř vymáhal v přepočtu plných 55 dolarů,což byla cena příslušná newyorskému hotelu Hilton.Když jsem žádal předložení jídelníčku,přepočítání útraty a vystavení účtenky ,oba mí společníci ztratili svou předchozí úslušnost.Že je chyba v součtu?Není.Účtujeme 25% přírážku za obsluhu.Tak zaplatíš nebo ne?

V duchu jsem si představoval filmovou situaci rázně řešenou akčním hrdinou Harrisonem Fordem.První,pod jeho cvičenými údery, padají dotyční dva podvodníci,kteří nestačí ani vylovit z kapes nože,následovně je pak zlikvidováno početné komando arabských teroristů vyzbrojené křivými šavlemi a ručními granáty.Já osobně jsem neměl mnoho možností.Bud’to věnovat oněm lumpům všechny peníze,které jsem měl u sebe,nebo riskovat nebezpečný konflikt.Zavrhl jsem pošetilý nápad vyrazit na ulici a stěžovat si policistovi s automatickou zbraní v pohotovostní poloze.

Druhý den jsem si při pročítání valutových kurzů jednotlivých měn uvědomil,že loupežnický majitel hospody vykonal pouze polovinu zhoubného díla na mé důvěřivé a bezbranné osobě.Vychcaný starožitník mne totiž ještě před proklatě drahou hostinou ošidil na výměně peněz minimálně o 50%!

O pár měsíců později mne navštívil můj soused z devátého patra.Nesl sebou dvě láhve ostravské dvanáctky a přišel na kus řeči.

“Potřebuji poradit,”svěřil se mi krátce po otevření piv, “chtěli bychom letos s manželkou někam do zahraničí a uvažujeme o Egyptě.Fischer má docela dobré ceny.Ty jsi tam byl.Jak to tam vypadá?”

“Víš,”odpověděl jsem smířlivě a zdánlivě zcestně, “pěkně je na celém světě.Ale jestliže pojeděš na dovolenou na Zvíkovské Podhradí ušetříš spoustu peněz,ochutnáš naše jediné svrchně kvašené pivo Zlatá Labuť a navíc chutný Protivínský Platan je tam v každé hospodě....”

(vtip “sjezd makrobiotické mládeže”) (4 etikety)